

Universitatea Tehnică a Moldovei

CONTRACTE DE MUNCĂ ATIPICE

Studentul:

Gîncu Cristian

Coordonator:

Stahi Tatiana

**Conf. univ.,
Doctor în drept**

Chișinău, 2023

CUPRINS

LISTA

CU

ABREVIERI

.....	11
INTRODUCERE.....	12
1. CERCETAREA DOCTRINARĂ ȘI NORMATIVĂ A CONTRACTELOR DE MUNCĂ ATIPICE.....	14
1.1. <u>Aspecte științifice privind contractele de muncă atipice.....</u>	14
1.2. <u>Reglementarea contractelor de muncă atipice.....</u>	16
1.3. Concluzii la capitolul 1.....	22
2. <u>RELATIILE INDIVIDUALE DE MUNCĂ ATIPICE.....</u>	23
2.1. <u>Importanța formelor de muncă non-standard în contextul economiei actuale.....</u>	23
2.2. Contractul individual de muncă parțial (muncă cu fracțiune de normă).....	28
2.3. Contractul individual de muncă pe durată determinată.....	32
2.4. Contractul individual de muncă la domiciliu și munca la distanță.....	36
2.5. Concluzii la capitolul 2.....	40
3. FORME DE MUNCĂ FOARTE ATIPICE.....	42
3.1. Contractul <i>Job sharing</i>	42
3.2. Contractul <i>on call</i> (zero ore de muncă) și <i>interim management</i>	44
3.3. Sistemul de voucher și sistemul <i>employee sharing</i>	48
3.4. Concluzii la capitolul 3.....	52
4. ASPECTE PRACTICE ÎN <u>MATERIA ÎNCHEIERII CONTRACTELOR DE MUNCĂ ATIPICE.....</u>	54
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	62
BIBLIOGRAFIE.....	64

ADNOTARE

Numele, prenumele: Gîncu Cristian

Titlu: Contracte de muncă atipice

Structura lucrării: introducere, 4 capitole, 12 subcapitole, concluzii și recomandări, bibliografie.

Cuvinte cheie: contract de muncă, contract de muncă atipic, contract de muncă „foarte atipic,, contract de muncă non-standard, salariat, angajator, timp de muncă.

Problematika studiului Pornind de la importanța formelor atipice de angajare în contextul economic actual și în lumina reglementărilor internaționale - aceea de a răspunde unei nevoie acute de flexibilitate în planul piețelor muncii - cercetarea noastră vine cu prezentarea formelor atipice de muncă bine-cunoscute atât în plan internațional, european, cât și în plan intern (contractul individual de muncă cu fracțiune de normă, contractul individual de muncă prin agenție de muncă temporară, contractul individual de muncă pe durată determinată, contractul individual de muncă la domiciliu, contractul de muncă la distanță), dar și a unor noi forme de prestare a muncii inacceptabile deocamdată în dreptul autohton (telemunca, *on-call*, *job-sharing*, *employee sharing*, *interim management*, *voucher based work*).

Obiectivele: analiza modalităților contractuale atipice și a variațiilor acestora, evidențierea unor aspecte importante legate de ele; analiza de drept comparat în domeniul aranjamentelor contractuale non-standard și a celor complet noi; importanța formelor de muncă non-standard în contextul economic actual; analiza efectelor formelor de muncă atipice asupra tuturor părților implicate în relațiile de muncă non-standard; analiza juridică a contractelor de muncă foarte atipice; formularea concluziilor și propunerilor *de legea ferenda*.

Metode aplicate la realizarea cercetării: Metodologia cercetării a cuprins analiza comparativă cu scopul de a identifica palierele de raportare la realitatea socială contractelor de muncă atipice, analiza logică deductivă, utilă în elaborarea și analiza opiniilor doctrinare cu privire la natura juridică raporturilor de muncă atipice, analiza jurisprudențială europeană pentru în domeniu pentru a implementa și în Republica Moldova unele norme în ceea ce privește contractele de muncă atipice.

Rezultatul concret obținut: constă în cercetarea multiaspectuală a contractelor de muncă atipice și natura lor, deoarece, în contextul actual, relația de muncă non-standard este văzută ca un element-cheie în identificarea unor soluții la problemele legate de dinamica vieții economice și a proceselor de producție, dar și ca o posibilitate pentru o anumită categorie de persoane de a rămâne active pe piața forței de muncă.

ANNOTATION

Name, first name: Gîncu Cristian

Title: Atypical employment contracts

The structure of the work: introduction, 4 chapters, 12 subsections, conclusions and recommendations, bibliography.

Keywords: employment contract, atypical employment contract, „very atypical” employment contract, non-standard employment contract, employee, employer, working time.

The problem of the study: Starting from the importance of atypical forms of employment in the current economic context and in the light of international regulations - that of responding to an acute need for flexibility in terms of labor markets - our research comes with the presentation of well-known atypical forms of work both internationally and European, as well as internally (individual part-time work contract, individual work contract through a temporary employment agency, individual fixed-term work contract, individual home work contract, remote work contract), but also of new forms of work provision currently unacceptable in domestic law (telework, on-call, job-sharing, employee sharing, interim management, voucher based work).

Objectives: analysis of atypical contractual arrangements and their variations, highlighting important aspects related to them; comparative law analysis in the field of non-standard contractual arrangements and completely new ones; the importance of non-standard forms of work in the current economic context; analysis of the effects of atypical forms of work on all parties involved in non-standard labor relations; legal analysis of very atypical employment contracts; formulating conclusions and the proposals.

Methods applied to the realization of the research: The research methodology included comparative analysis with the aim of identifying the levels of reporting to the social reality of atypical employment contracts, deductive logical analysis, useful in the elaboration and analysis of doctrinal opinions regarding the legal nature of atypical employment relationships, European jurisprudential analysis in the field to implement also in the Republic of Moldova some rules regarding atypical employment contracts.

The concrete result obtained: consists in the multifaceted research of atypical labor contracts and their nature, because, in the current context, the non-standard labor relationship is seen as a key element in identifying solutions to problems related to the dynamics of economic life and production processes, but and as a possibility for a certain category of people to remain active in the labor market.

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei. Pornind de la importanța formelor atipice de angajare în contextul economic actual și în lumina reglementărilor internaționale - aceea de a răspunde unei nevoie acute de flexibilitate în planul piețelor muncii - cercetarea noastră vine cu prezentarea formelor atipice de muncă bine-cunoscute atât în plan internațional, european, cât și în plan intern (contractul individual de muncă cu fracțiune de normă, contractul individual de muncă prin agenție de muncă temporară, contractul individual de muncă pe durată determinată, contractul individual de muncă la domiciliu, contractul de muncă la distanță), dar și a unor noi forme de prestare a muncii inacceptabile deocamdată în dreptul autohton (*telemunca, on-call, job-sharing, employee sharing, interim management, voucher based work*).

Contextul contemporan al raporturilor individuale de muncă este caracterizat de acest trend evolutiv al formelor de muncă non - standard sau atipice, susținut și de statisticile recente Eurostat de la nivel european, care arată că procentul de creștere a muncii standard, permanentă, cu normă întreagă, este devansat de procentul de creștere a humelor de muncă non-standard, atipice, aspect care marchează o problemă fundamentală și deloc de neglijat în planul relațiilor individuale de muncă. De fapt, o multitudine de factori sunt implicați în acest fenomen al dispersiei aranjamentelor de muncă flexibile. De la marile probleme contemporane determinate de interacțiunea unor procese economice, politice, sociale, culturale, tehnologice și informaționale și până la globalizarea societății, toate au determinat o diversificare a nevoilor din perspectiva angajatorilor și implicit, abandonarea modelului standard de prestare a muncii.

Noutatea științifică. În literatura relațiilor individuale de muncă, dincolo de împrejurările în care s-au dezvoltat aceste forme atipice de organizare a muncii, fenomenul aranjamentelor contractuale atipice și multitudinea de versiuni și subcategorii ale acestora reprezintă o sursă pentru ample dezbateri cu privire la efectele pe care le generează acestea în planul piețelor muncii, orientate în două direcții: pe de o parte, accentul este pus pe flexibilitatea pieței muncii, iar pe de altă parte, discuțiile poartă asupra segmentării pieței muncii, din perspectiva căreia sistemul de angajare funcționează pe două nivele, între angajarea permanentă tradițională și angajarea non-standard.

În contextul actual, relația de muncă non-standard este văzută ca un element-cheie în identificarea unor soluții la problemele legate de dinamica vieții economice și a proceselor de producție, dar și ca o posibilitate pentru o anumită categorie de persoane de a rămâne active pe piața forței de muncă, într-un mod care să permită realizarea unui echilibru între viața personală și cea profesională.

Scopul lucrării. Cu scopul de a cunoaște mai bine fenomenul „muncii atipice” și de a înțelege implicațiile sale în planul piețelor muncii, lista obiectivelor urmărite în prezenta lucrare debutează cu o analiză a celor mai importanți factori și a împrejurărilor care au conturat la proliferarea aranjamentelor contractuale atipice, diferite de formele tradiționale a contractelor individuale de muncă.

Obiectivele generale: analiza științei și actelor normative naționale și internaționale în domeniul contractelor de muncă atipice;

- analiza modalităților contractuale atipice și a variațiilor acestora, evidențierea unor aspecte importante legate de ele;
- analiza de drept comparat în domeniul aranjamentelor contractuale non-standard și a celor complet noi;
- importanța formelor de muncă non-standard în contextual economic actual;
- analiza efectelor formelor de muncă atipice asupra tuturor părților implicate în relațiile de muncă non-standard;
- analiza juridică a contractelor de muncă foarte atipice;
- formularea concluziilor și propunerilor *de lege ferenda*.

Metodologia de cercetare. Metodologia cercetării a cuprins analiza comparativă cu scopul de a identifica palierele de raportare la realitatea socială contractelor de muncă atipice, analiza logică deductivă, utilă în elaborarea și analiza opiniilor doctrinare cu privire la natura juridică raporturilor de muncă atipice, analiza jurisprudențială europeană pentru în domeniu pentru a implimenta și în Republica Moldova unele norme în ceea ce privește contractele de muncă atipice.

Structura lucrării. Lucrarea este formată din introducere, 4 capitole cu 12 subcapitole, concluzii generale și bibliografie.

Capitolul I. *Cercetarea doctrinară și normativă a contractelor de muncă atipice.* Capitolul dat analizează opiniile doctrinarilor în ceea ce privește contractele de muncă atipice și contractelor de muncă foarte atipice.

Capitolul II. *Relațiile individuale de muncă atipice.* Supune analizei teoretice instituția contractelor atipice de muncă și importanța formelor de muncă non-standard în contextul economic și social actual.

Capitolul III. *Forme de muncă foarte atipice.* În acest capitol sunt cercetate așa forme de contracte care nu sunt utilizate actual în republica Moldova, dar în urma globalizării aceste forme de contracte foarte atipice credem că în scurt timp o să fie utilizate.

Capitolul IV. Aspecte practice în materia contractelor de muncă atipice. Este destinat analizei studiilor de caz în domeniul contractelor atipice de muncă.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative internaționale și naționale

- 1 Convenția OIM nr. 175 din 24.06. 1994 privind munca cu timp partial. Disponibil: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C175
- 2 Convenția OIM nr. 177 din 20.06.1996 privind munca la domiciliu. Disponibil: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_INSTRUMENT_ID:312322:NO
- 3 Directiva 97/81/CE a Consiliului privind acordul-cadru cu privire la munca pe fracțiuni de normă din 15.12.1997. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 1998, L 14. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A31997L0081>
- 4 Directiva 1999/70/CE a Consiliului privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată din 28.06.1999. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 1999, L 175. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/RO/TXT/?uri=CELEX%3A31999L0070>
- 5 Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind munca prin agent de muncă temporară din 19.11.2008. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 2008, L 327. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32008L0104>
- 6 Directiva 91/383/CE de completare a măsurilor privind promovarea îmbunătățirii securității și sănătății în muncă a lucrătorilor care au un raport de muncă pe durată determinată sau un raport de muncă temporară. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:31991L0383>
- 7 Recomandarea OIM privind munca cu timp parțial, nr. 182 din 24.06.1994. Disponibil: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_INSTRUMENT_ID:312520:NO
- 8 Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1 din 12.08.1994.
- 9 Codul Muncii al Republicii Moldova: nr.154-XV din 28.08.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.159-162 din 29.07.2003.
- 10 Codul Muncii al României: nr. 53 din 24.01.2003. În: Monitorul Oficial al României, Partea I. nr. 345 din 18.05.2011.
- 11 Legea Republicii Moldova privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri: nr. 22 din 23.02.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 68-76 din 02.03.2018.
- 12 Legea României privind reglementarea activității de telemuncă, nr. 81 din 30.03.2018. În: Monitorul Oficial al României, 2018, nr. 296

Monografii, contribuții în publicații seriale tipărite:

- 13 BARBU, V., CERNAT, C. *Limita minimă a timpului de muncă*. În: *RRDM*. nr. 3/2008, pp. 39-48.
- 14 BERCUSSON, B. *European Labour Law*. London: Ed. Butterworths, 1996. 665 p.
- 15 BLANPAIN, R. *European Labour Law*. London: Ed. Wolters Kluwer, 2014. 1112 p.
- 16 BOIȘTEANU, E., ROMANDAȘ, N. *Dreptul Muncii*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2015. 735 p.
- 17 BRATU, C., BRATU, C. *Considerații privind munca la domiciliu*. În: *RRDM* nr. 6/2008, pp. 80-91.
- 18 BUSU, G. Reglementări naționale privind flexicuritatea în raporturile de muncă. În: *RRDM*. Nr. 5/2011, pp.65-78
- 19 DIMA, L. *Relații de muncă și Industriale în Uniunea Europeană*. București: C.H. Beck, 2012. 264 p.
- 20 DIMITRIU, R. *Dreptul muncii - Anxietăți ale prezentului*. București: Rentrop&Straton, 2016. 488 p.
- 21 DIMITRIU, R. Dreptul muncii – între disoluție și reinventare. În: *Studii și cercetări juridice* București: nr. 2/2013 2016. Pp. 199-220
- 22 DIMITRIU, R. Prea târziu sau prea devreme pentru o flexicuritate românească?. În: *RRDM*, nr. 4/2013, pp. 47-54
- 23 DIMITRIU, R. Flexibilizarea modalităților de încetare a contractului de muncă. În *Modificările Codului Muncii și ale Legii Dialogului Social*. București: Universul Juridic, 2011, pp. 91-115
- 24 DIMITRIU, R. *Munca în spațiul privat*. În: *RRDM* nr. 9/2013, pp. 23-33.
- 25 DUNCAN, D. S. Interim Management and Leadership-Values and Benefits. În: *Canadian Manager*, 2006.
- 26 FERGUSON, S.A. et al., On call work: to sleep or not to sleep? It depends. În: *Chronobiology International - The Journal of Biological and Medical Rhythm Research*, vol. 33, nr. 6/2016, pp. 678.
- 27 GHEORGHE, M. Contractul individual de muncă cu timp parțial în noua sa reglementare În: *Revista Română de Dreptul Muncii* nr. 4/2006, pp. 72-81
- 28 GUGA Ș. Munca atipică în România de la izbucnirea crizei. O perspectivă de ansamblu. București: Next Publishing, 2016. 57 p
- 29 HEPPLER, B., VENEZIANI, B. *The transformation of labour law in Europe. A comparative Study of 15 Countries 1945-2004*. London: Ed. Hart Publishing, 2009. 412 p.
- 30 KANE, D. Job sharing as a part-time employment alternative. În: *Jona*, vol. 25, nr. 3/1995, pp. 33-47
- 31 KILLEBERG, A. L. Non standard Employment Relations: Part-time, Temporary and Contrail Wait. În: *Annual Review of Sociology*, vol. 26, 2000, pp. 341-365

- 32 MARICA, M. E. *Contracte de muncă atipice*. București: Universul Juridic, 2019. 414 p
- 33 MARICA, M. E. Aspecte legate de contractul cu fracțiune de normă în lumina reglementărilor interne, internaționale și europene. Analiză comparativă. În: *Revista română de dreptul muncii*, nr. 1, 2019. pp. 30-42
- 34 MCCANN, D. *Regulating Flexible Work*. Oxford: University Press, 2008. 49 p.
- 35 MIHAILOV, T. *Contractul de muncă prin agent de muncă temporară* (pp. 317-319)
- 36 MIHAILOV, T. Prestarea muncii în baza raporturilor juridice de muncă atipice. . În: *Revista științifică a USM „Studia Universitatis”*. Seria „Științe sociale”, 2020, nr. 8 (138), pp. 292-299.
- 37 MIHAILOV T. Munca la domiciliu și telemunca – forme atipice de muncă. În: *Revista Administrarea Publică*, 2019, nr. 4 (104), pp. 157-161.
- 38 MIROIU, M. *Drumul către autonomie: teorii politice feministe*, Iași: Polirom. 2004. 312 p.
- 39 NEGRU, T., SCORȚESCU, C. *Dreptul muncii – curs universitar*. Chișinău: Labirint-Cutasevici, 2010. 320 p.
- 40 NOVITZ, T., SYRPIS, P. The place of domestic work in Europe. An analysis of current policy in the light of the Council Decision Authorising Member States to ratify ILO Convention nr. 189. În: *European Labour Law Journal*, vol. 6 (2), Intersentia, pp. 104-127.
- 41 POPESCU, A. *Dreptul internațional și european al muncii*. București: C.H. Beck, 2008. 888 p.
- 42 POPOVICIU, A. C. *Lucrătorul în dreptul European*. București: C.H. Beck, 2008. 472 p.
- 43 SADOVEI, N. *Dihotomia raportului juridic de muncă*. Chișinău: Garamont-Studio, 2011. 203 p.
- 44 SADOVEI, N. Depunerea jurământului în contextul diversității condițiilor de apariție a raportului de serviciu și a celor de exercitare a funcției (raporturi juridice de muncă atipice). În: *Administrare Publică*, 2012, nr.1, p.55-56.
- 45 ȘTEFĂNESCU, I. T. *Tratat teoretic și practic de drept al muncii*. București: Universul Juridic, 2012. 920 p.
- 46 ȘTEFĂNESCU, I. T. Impactul globalizării asupra dreptului muncii și asupra dreptului securității sociale-perspectiva europeană. În: *Dreptul*, nr. 4/2008, pp.68-86
- 47 ȘTEFĂNESCU A. Munca la domiciliu și telemunca. Drept intern și comparat. București: Universul Juridic, 2011. 280 p
- 48 ȘTEFĂNESCU – CIORICIU, A. Condițiile speciale privind încheierea contractului de muncă la domiciliu-elemente de drept comparat. În: *RRDM*, nr. 3/2008
- 49 TIMSAL, A., AWAIS, M. *Flexibility or ethical dilemma: an overview of the work from honm policies in modern organizations around the world*, În: *Human Resource Management International Digest*, vol. 24, nr. 7/2016. 9-17 pp.

- 50 ȚICLEA, A. *Tratat de dreptul muncii. Legislație, Doctrină, Jurisprudență*. București: universal Juridic, 2016. 1120 p.
- 51 ȚICLEA, A. *Codul muncii comentat*. București: Universul Juridic, 2013. 384 p.
- 52 ȚICLEA, A. Flexicuritatea – un concept actual. În: *RRDM*, 2007, nr. 6, pp. 9-23
- 53 ȚICLEA, A. Contractul individual de muncă pe timp parțial. În: *RRDM* nr. 3/2002, pp. 29-38
- 54 ȚICLEA, A. *Reflecții privind contractul individual de muncă încheiat pe durati determinată în lumina reglementărilor Uniunii Europene*. În: *Dreptul*, nr. 5/2012, pp. 197-209.
- 55 ȚICLEA, A., GEORGESCU, L. *Dreptul muncii*. București: Universul Juridic, 2019. 590 p
- 56 ȚINEA, O. *Comentarii referitoare la unele dispoziții legale privind contractul individual de muncă pe durată determinată*. În: *Dreptul*, nr. 9/2011, pp. 61-79
- 57 ȚINEA, O. *Contractul individual de muncă la domiciliu*. În: *Dreptul* nr. 8/2003, pp. 29-37.
- 58 TOADER, C. Contractul de time - sharing, acum reglementat și în România. În: *Revista de drept comercial*. nr. 9/2004, p. 152–183.
- 59 ȚOP D. Necesitatea unor reglementări corespunzătoare a formelor de muncă atipică în România. În: *Universul Juridic. Premium*, 2017, nr. 8.
- 60 ȚOP D. Reglementarea contractului de muncă cu timp parțial în lumina noilor reglementări ale Codului muncii. În: *RRDM* nr. 3/2006, pp. 106 - 111
- 61 ULUITU, A.G. Aspecte noi privind contractul individual de muncă cu timp parțial. În: *RRDM* nr. 4/2006, pp. 70-74
- 62 VARTOLOMEI, B. Reglementarea activității de telemuncă prin Legea nr.81/2018. În: *Revista română de dreptul muncii*, 2018, nr. 2. pp. 69-78
- 63 VOICULESCU, N., NEAGU, V. *Protecția drepturilor lucrătorilor în dreptul internațional și european*. București: Ed. Universitaria, 2016. 344 p.
- 64 АНИСИМОВ, Л.Н. *Трудовой договор. Права и обязанности сторон*. Москва: Деловой двор, 2009. 288 с.
- 65 ЛУШНИКОВ, А. М., ЛУШНИКОВА, М.В. *Курс трудового права*. Том 2. Москва: Изд-во Статут, 2009. 1151 с.

Surse electronice:

- 66 Raportul Eurofound, *Labour Market change - Non standard forms of employment: Recent trends and future prospects*, 2018, p. 29 Disponibil: https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1746en.pdf.